gemeente
Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Registratienummer	0098120414
Documentnummer	0098346653
Portefeuillehouder	Zonderland, Hanneke
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	5
Begrotingswijziging	☒ nee ☐ ja
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

RV ontwerp weigering Verklaring van geen bedenkingen ontwikkeling gaswinlocatie Rottum

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☐ Budget autoriseren
☐ Consulteren
☐

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Op basis van artikel 2.27 van de Wabo en artikel 6.5 lid 1 en 2 van het Besluit omgevingsrecht in ontwerp te weigeren een verklaring van geen bedenkingen aan het ministerie van EZK te verlenen inzake de aanvraag Vvgb 2018-0947 (oprichten en ingebruikname gaswinlocatie Rottum).

BIJLAGEN (worden meegezonden)

Geef een genummerde opsomming van de bijlagen met registratienummer en onderwerp.

1. Aanvraag omgevingsvergunning met relevante bijlagen (bundel) d.d. 26-10-2017 (nr. 0098370016)
2. Verzoek Verklaring van geen bedenkingen van ministerie aan gemeente d.d. 30-1-2018 (nr. 0098370017)
3. Aanvullend memo Vermilion d.d. 8-4-2018 (nr. 0098370018)
4. Reactie ministerie op gemeentelijke vragen d.d. 11-5-2021 en d.d. 18-6-2021 (nr. 0098370019)
5. Situering gasvelden (nr 0098370022)

gemeente
Weststellingwerf

Aan de gemeenteraad

INLEIDING
Al geruime tijd is bekend dat Vermilion Energy Netherlands B.V. gas wil winnen op een nieuwe locatie in de gemeente Weststellingwerf. De beoogde locatie met de naam “Rottum”, ligt aan de noordkant van het perceel Kooiweg 22 te Nijeholtwolde. Vanaf deze locatie wil Vermilion in de komende jaren boren naar drie gasvelden onder drie gemeenten: De Fryske Marren, Heerenveen en Weststellingwerf. Zie bijgevoegde situering.

Gaswinning is primair een verantwoordelijkheid van de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK). De aanvraag omgevingsvergunning[1] voor gaswinlocatie Rottum is in oktober 2017 bij het ministerie, zijnde het bevoegd gezag in deze, ingediend.

De ontwikkeling is niet mogelijk binnen het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2014. De gronden hebben hierin de bestemming “Agrarisch”. Het realiseren van de gaswinlocatie en gebruik ten behoeve van gaswinning is hiermee in strijd. Medewerking aan de aanvraag omgevingsvergunning is enkel mogelijk in afwijking van het ter plaatse geldende bestemmingsplan Buitengebied met een procedure als bedoeld in artikel 2.12 lid 1a onder 3 Wabo (projectomgevingsvergunning).

Uw gemeenteraad moet beoordelen of een dergelijke afwijking van het bestemmingsplan kan worden toegepast. Hiertoe verzoekt het ministerie uw gemeenteraad [2] een zogenaamde Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) af te geven. Dit is een vereiste vanuit de ruimtelijke wetgeving. Weigering van de verklaring is enkel mogelijk in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het ministerie heeft het verzoek om een Vvgb op 30 januari 2018 bij de gemeente ingediend. Wij leggen de ontwerp aanvraag nu pas aan u voor om diverse redenen. Zie hiertoe onderstaand chronologisch overzicht.

In de ontwerpfase moet al duidelijk zijn wat het (voorlopige) standpunt van uw raad is. Daarom wordt u nu allereerst voorgesteld een ontwerpbesluit tot weigering van verklaring van geen bedenkingen te nemen. U geeft daarmee aan afwijzend te staan tegenover de ontwikkeling.
Deze ontwerpweigering zal vervolgens door het ministerie worden gepubliceerd, met de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Zienswijzen over de ontwerpweigering zullen door het ministerie worden doorgestuurd naar uw raad. Vervolgens zal uw raad moeten beslissen tot het al dan niet afgeven van de verklaring van geen bedenkingen.

Naast de aanvraag omgevingsvergunning is een winningsplan[3] door Vermilion bij het ministerie ingediend. Ook is een MER beoordelingsbesluit genomen door het ministerie. Deze stukken zullen volgens de rijkscoördinatieregeling worden behandeld. Dit houdt in dat het ontwerp van de besluiten tegelijk terinzage zal worden gelegd door het ministerie (zie ook onderstaand onder Aanpak/uitvoering).

---

[1] De aangevraagde omgevingsvergunning behelst het volgende: - het aanleggen van de locatie - het bouwen van een boorkelder - het uitvoeren van een proefboring - de oprichting en het in werking hebben van een productie-installatie - het aanleggen van een aardgastransportleiding.

[2] Enkel de gemeente waar de boorlocatie is gelegen wordt gevraagd om besluitvorming omtrent een Vvgb. De gemeenten De Fryske marren en Heerenveen hebben dus geen beslissingsbevoegdheid in deze.

[3] In het winningsplan staan de ondergrondse aspecten van gaswinning beschreven. Aspecten als de manier waarop gas gewonnen wordt, de impact van de winning op de bodem, voorspelde productiehoeveelheden, geologische aspecten zijn hierin aan de orde.

Chronologisch overzicht/tijdlijn:

- 26 oktober 2017: ingediende aanvraag omgevingsvergunning bij het ministerie
- 30 januari 2018: doorzenden verzoek om Vvgb aan de gemeente
- 8 april 2018: aanvulling Vermilion op ruimtelijke onderbouwing
- 12 april 2018: (technisch) advies gemeente aan ministerie op aanvraag omgevingsvergunning
- 14 okt 2018: agendering verzoek om Vvgb voor de Commissie vergadering, destijds is besloten om het voorstel niet te agenderen voor de raad vanwege het ontbreken van een adequate schaderegeling voor kleine gasvelden
- 27 september 2018: toezegging ministerie (dhr. Cino) dat besluitvorming kan wachten tot nieuwe schaderegeling inwerking is getreden
- 1 juli 2020: inwerkingtreding nieuwe schaderegeling kleine gasvelden
- 5 en 19 nov. 2020 twee gesprekken (ambtelijk en bestuurlijk) over het (opnieuw) oppakken van de aanvraag omgevingsvergunning. De gestelde vragen staan in de voetnoot [4]
- 20 april 2021: eerste reactie van het ministerie (zie bijlage..).
- 11 mei 2021: ambtelijk (nogmaals) aandacht gevraagd voor de nog openstaande vragen
- 18 juni 2021: finale reactie ministerie (zie bijlage..)

ARGUMENTEN

a1 Ontwikkeling is in strijd met gemeentelijk beleid inzake gaswinning.

In het gemeentelijk beleid (juni 2019) is vastgelegd dat de gemeente Weststellingwerf geen medewerking verleent aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van gaswinning, omdat dit niet past:
• bij ons streven naar verduurzaming;
• binnen de energietransitie;
• in ons beeld van het afbouwen van gaswinning in Nederland.
Het project Rottum is gericht op (onderzoek naar) de ontwikkeling van nog niet eerder aangeboorde gasvelden.

a2 Ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan; landschapstype veenpolders.

De beoogde gaswinlocatie en het tracé van de aardgastransportleiding liggen binnen de bestemming Agrarisch (Bestemmingsplan Buitengebied 2014) en hebben de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch – veenpolders”. Vanwege die aanduiding is de grond hier tevens bestemd voor de instandhouding en het herstel van de landschappelijke waarden van het landschapstype veenpolders. Hiermee is het bouwen van een gaswinlocatie, het winnen van gas en de aanleg van de transportleiding in strijd.

a3 Ontwikkeling past niet het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid.

De gaswinning draagt niet bij aan de duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente zoals opgenomen in de Omgevingsvisie. Daarin staat o.a dat:
-Weststellingwerf op gebied van energie en klimaat voorop wil lopen en ruim voor 2050 energie- en klimaatneutraal wil zijn;
-Weststellingwerf die doelstelling wil realiseren op eigen grondgebied en de komende jaren daarom moet worden ingezet op het duurzaam opwekken van energie;
-het voor de hand ligt dat Weststellingwerf op termijn de gaswinning wil afbouwen.

a4 Ontwikkeling is in strijd met het provinciaal beleid.

De gronden zijn aangewezen als Landelijk gebied op grond van de provinciale verordening Romte (d.d 8-8-2018). Gaswinning is hier niet toegestaan. De gronden zijn daarnaast in de provinciale verordening aangewezen als “Weidevogelkansgebied”. Een gaswinlocatie heeft hierop grote negatieve impact (zie verder onder a 5).

---

[4] Wij hebben de volgende vragen aan het ministerie gesteld:
-Moet de (oude) aanvraag in de huidige staat in behandeling worden genomen of volgt er nog een nieuwe aanvraag c.q. aanvulling (update) op de al ingediende stukken.
- Onzes inziens moet de procedure, gelijk aan de procedure tbv Boergrup in Westerveld, zoveel mogelijk conform de aanstaande Omgevingswet worden doorlopen. Dit houdt o.a. in dat er een participatietraject moet worden opgestart. Graag horen wij hoe het ministerie dit oppakt.
- Op welke wijze worden de belanghebbenden, (omwonenden), buurgemeenten en overige instanties weer aangehaakt door het ministerie, aangezien de aanvraag zolang “on-hold” heeft gestaan.

Nieuwe opsporingen en nieuwe winningen van aardgas staan verder met name genoemd als ongewenste activiteit in de nieuwe provinciale omgevingsvisie “de Romte Diele”, vastgesteld 23 september 2020. Provinciale Staten heeft tenslotte op 21 januari 2021 een motie aangenomen tegen nieuwe gaswinning.

a5 Ontwikkeling doet onaanvaardbare afbreuk aan Weidevogelkansgebied.
De voorgestelde plek voor de gaswinlocatie is in de provinciale verordening Romte aangewezen als weidevogelkansgebied. Volgens artikel 7.2.2 van die verordening voorziet een ruimtelijk plan voor landelijk gebied dat betrekking heeft op gronden die gelegen zijn in of grenzen aan gebieden die op de kaart Weidevogelbieden zijn aangewezen als weidevogelkansgebieden, in een regeling waarmee voldoende openheid en rust van die gebieden wordt gehandhaafd, met dien verstande dat de agrarische productiefunctie inclusief de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven zijn toegestaan. Volgens artikel 7.2.4 kan daarvan worden afgeweken voor een noodzakelijke ruimtelijke ingreep van openbaar belang, onder bepaalde voorwaarden. Een van de voorwaarden is dat de natuurwaarden worden afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep.

Er is geen sprake is van een noodzakelijke ruimtelijke ingreep van openbaar belang, daarnaast moeten de natuurwaarden zwaarder wegen dan de ruimtelijke ingreep.
De voorgestelde gaswinlocatie ligt namelijk in het weidevogelmozaïek “De Ontginning” van agrarisch collectief ELAN-Zuidoost Friesland. Dit collectief heeft maar beperkte weidevogelgebieden en dit is een van hun belangrijkste gebieden. Het mozaïek de Ontginning is beoogd als geheel waarbinnen diverse pakketten met beheer zijn afgesloten. Samen met de aanliggende percelen (zonder beheer) vormt dit het mozaïek. Op naastgelegen kavels zijn beheercontracten afgesloten met ELAN. Het betonpad is ingetekend langs de percelen met beheer.
De Ontginning is het enige kansrijke weidevogelgebied van onze gemeente, behoud en versterken daarvan staat voorop. De biotische en a-biotische randvoorwaarden voor dit gebied (openheid, rust, waterpeil, grondsoort en voorkomen van de doelsoorten onder de weidevogels) maken het geschikt voor weidevogelbeheer. Openheid is in de hele Ontginning feitelijk een vereiste. Het beperken van verstoringsbronnen of weghalen van verstoringsbronnen zodat de openheid van gebied behouden blijft of verbeterd wordt, heeft daarom doorlopend aandacht van de weidevogelbeheerders en vogelwachten. De boorlocatie binnen het mozaiek, nabij beheergebieden is een uiterst ongewenst nieuw element. Een booropstelling (met toebehoren) heeft een grote aanwijsbare invloed heeft op aanliggend weidevogelgebied. De opgaande bebouwing (ook al is die tijdelijk), het geluid en de lichtuitstraling hebben invloed op de aanwezige (en potentiële) broedvogels. Daarnaast zijn de gebouwen, bouwwerken en/of beplanting zeer geschikt als uitkijkpunt voor roofvogels en schuilmogelijkheid voor predatoren. In dit verband wordt nog opgemerkt dat volgens § 7.12 Weidevogelbeleid van de toelichting op de Verordening Romte de gemiddelde verstoringsafstand bij gaswinstations 325 meter is.

a6 Ontwikkeling past niet in het bedrijventerreinenplan.
Gelet op artikel 4.1.1, lid 1, Verordening Romte kan een ruimtelijk plan een nieuw bedrijfsterrein[5] of uitbreiding van een bestaand bedrijfsterrein bevatten, indien dit wat betreft oppervlakte en invulling van bedrijfstypen in overeenstemming is met een regionaal bedrijventerreinenplan, dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft.
Het geldende regionale bedrijventerreinplan voorziet niet in de beoogde gaswinlocatie maar is juist gericht op krimp van de voorraad bedrijventerreinen. De ontwikkeling is hiermee in strijd.

a7 Gasvelden deels gelegen in waterwingebied.
Recent is het gebied waar de mogelijk gasvelden zijn gelegen deels aangewezen als potentieel waterwingebied van het Wetterskip Fryslan. Uitgangspunt is het scheiden van gaswinning en waterwingebied. De ontwikkeling is hiermee in strijd.

a*8 Aanvraag omgevingsvergunning is verouderd.*
De aanvraag omgevingsvergunning is ruim 4 jaar geleden bij het ministerie ingediend. Hierdoor zijn bijvoorbeeld sommige onderbouwende stukken verouderd of is nieuwe wetgeving niet toegepast. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een actuele stikstofafweging en is de Flora en Fauna afweging niet up-to-date.
Wij hebben gevraagd om een actualisatie, maar Vermilion heeft er voor gekozen de aanvraag nu niet te updaten. Het ministerie heeft aangegeven dat de aanvraag evengoed gewoon moet worden behandeld.

---

[5] Volgens artikel 1.12 Verordening Romte is een bedrijfsterrein of bedrijventerrein een perceel of een cluster van aaneengesloten percelen ten behoeve van een of meer bedrijven en dienstverlenende functies en de daarbij behorende voorzieningen. Een bedrijf is een inrichting voor de bedrijfsmatige uitoefening van industrie, ambacht, handel, vervoer of nijverheid, waaronder niet begrepen een horeca-inrichting of maatschappelijke voorziening (artikel 1.9). De beoogde inrichting Rottum is een bedrijf en de locatie is dus als bedrijfsterrein zijn aan te merken.

Het kan zijn dat Vermilion de aanvraag in de zienswijzenperiode alsnog zal aanvullen.

KANTTEKENINGEN
nvt

AANPAK/UITVOERING
Het raadsbesluit zal worden toegezonden aan het ministerie met een begeleidende brief. Het ministerie verzorgt vervolgens de publicatie en terinzagelegging.

Wij zullen de buurgemeenten rechtsreeks informeren over uw besluit.

COMMUNICATIE
De omgeving en de buurgemeenten zijn slechts zeer beperkt door het ministerie en Vermilion meegenomen in de huidige procedure. Wij hebben het ministerie gevraagd om gebiedsgerichte aanpak met participatie conform de aanstaande Omgevingswet als insteek. Dit verzoek is door het ministerie afgewezen.
Wij hebben het ministerie en Vermilion ook gevraagd om besluitvorming bij de gemeenten de Fryske Marren en Heerenveen te laten plaatsvinden omdat het gas met name daar moet worden gewonnen. Dit verzoek is afgewezen. Het ministerie vraagt alleen de gemeente waar de gaswinlocatie wordt opgericht om een Vvgb, dus niet de gemeenten waar de gasvelden zijn gelegen.

Wel hebben zowel Vermilion als EZK aangegeven in te willen stemmen met een uitgebreide participatieprocedure. Ze hebben dit echter afhankelijk gesteld van de bereidheid van de gemeenteraad om medewerking te verlenen aan de ruimtelijke inpassing.

DUURZAAMHEID
Zie onder a3

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING
De kosten voor de juridische ondersteuning wordt gedekt binnen programma 0 (Advies en onderst. Bestuurlijk & Juridisch). Extra externe juridische inzet kan leiden tot een overschrijding van het budget. We houden de ontwikkelingen in de gaten en passen dit waar nodig via de reguliere P&C cyclus aan.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,

de secretaris,	de burgemeester,
VAN MAURIK	VAN DE NADORT

gemeente
Weststellingwerf

Registratienummer: 0098120414

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

a. Op basis van artikel 2.27 van de Wabo en artikel 6.5 lid 1 en 2 van het Besluit omgevingsrecht in ontwerp te weigeren een verklaring van geen bedenkingen aan het ministerie van EZK te verlenen inzake de aanvraag Vvgb 2018-0947 (oprichten en ingebruikname gaswinlocatie Rottum).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ,
de griffier, de voorzitter,